

Beszámoló az „Integrált térségi gyermekprogramok az edelényi járásban” c. projekt

„Szimfónia” programjáról

a Borsodi Általános Iskolában

2019 szeptemberétől decemberéig

Az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja keretében folyó zenei nevelés alkalmat ad az érdeklődő és fogékony növendékek képességeinek fejlesztésére. A „Szimfónia” programunkban is ez az elsődleges szempontunk.

Biztosítja a különböző szakterületekben való jártasságok megszerzését és begyakorlását. A képzés figyelembe veszi az életkori sajátosságokat. A tanulók érdeklődésére, tehetségére építve alakítja készségeiket és gyarapítja ismereteiket. Lehetőséget ad az egyetemes kultúra, az európai műveltség, a nemzeti-népi hagyományok, értékek átadására, az értékmegőrzés formáinak kialakítására.

Mivel tanulóink hátrányos helyzetűek, egyszerű szülők gyermekei, külön szolfézs órát nem kapnak, illetve ez a hangszeres órán történik. Munkámat ebben a tanévben is Szilvay Géza: Hegedű ábécé (Színes húrok) c. hegedűiskolájának módszertanára építem. A gyermek-és népdalok játszása szakmai tapasztalatom szerint pozitív élményeket tud nyújtani növendékeimnek.

Képességfejlesztés

1. Előkészítő mozgások:

- a helyes testtartás kialakítása, tájékozódás a test és a végtagok térbeli helyzetéről;
- a helyes légzés felismerése illetve kialakítása;
- a kar és a kéz alapmozgásainak kialakítása, függetlenítése;
- a hangszertartással kapcsolatos érzetek megfigyelése, gyakorlása.

2. A hangszerre irányuló mozgások:

- emelés-ejtés (fej, kar, kéz, ujjak);
- közelítés-távolítás;
- súlyérzet;
- rotálás, tengelyfogás érzete;
- hegedű „fészek” megismerése.

3. A hegedűtartás, vonótartás kialakítása:

- a hangszer pengetéssel való megszólaltatása;
- vonóval való megszólaltatás elemi formái;
- billentés, húrváltás; fekvésváltás játékos megalapozása.

Gyermekdalok eljátszása:

- d-e-fisz-g-a (d-húr) és
- a-h-cisz-d-e (a-húr) hangkészletben.

Színek

A gyermek szereti a színeket. A színek érdeklődést felkeltő és megtartó hatással bírnak a növendékek számára. Esztétikai élményt adó tulajdonságuknál fogva a színek megkönnyítik, valamint mélyebbé és maradandóbbá teszik a tanulást.

Szemléltetés

A hangmagasságokat, hangközöket és más zenei fogalmakat rajzokkal, képekkel szemléltetve mutatja be és magyarázza a hangszeriskola. Ezen szemléltető rajzok, képek és illusztrációk az olyan gyakran bonyolult zenei nyelvtant gyermekközelségbe hozzák.

Ritmus

Az első félév dallamai a gyermek számára csupán a legtermészetesebb, egyszerű alapritmusokat (negyed, nyolcad, fél kotta és negyed szünet) tartalmazzák. Ezen egyszerű ritmusokat fokozatosan követik a bonyolultabb, összetett ritmusok.

Dallamanyag

A legegyszerűbb, kéthangú gyermekdalok után a dallamok lépcsőről lépésre gazdagodnak, mígnem elérik a pentachordot, pentatóniát (most itt tartunk), majd pedig a diatonikát.

Forma

A melódiák rövidek, a növendékek számára könnyen áttekinthetőek, és így kívülről való megtanulásuk nehézség nélkül elérhető.

Éneklés

A gyermekdalok hangszeres megszólaltatása előtt hasznos a dallamokat énekelni szöveggel vagy anélkül, dúdolva, szolmizálva, ritmusnevekkel.

Hangszertechnika

A balkéz-pizzicato fejlesztése és újszerű alkalmazása, valamint a természetes üveghangok bal- és jobbkez technikát egyaránt fejlesztő, szisztematikus oktatása jelentenek újdonságot a hegedűtanítás történetében.

Ebben a félévben a csoportos együttműködést helyeztem előtérbe: gazdag duó és trió egészíti ki a tananyagot, gyermekeink motiváltabbnak érzik magukat.

A következők is hangsúlyt kaptak ebben a félévben:

- Vonókezelési feladatok: játék részvonókkal és egész vonóval
- A legato és detaché játékmód fejlesztése
- A zenei szünetekben indítás, továbbvezetés, zárás érzete. Az ütem súly és a vonókezelés összefüggései

- Legato 3-4 hang kötésével
- A martelé játékmód előkészítése nyugodt tempóban éneklő jelleggel
- A magyar népdalok játékaival kapcsolatos nehezebb vonóbeosztási formák. Nagy „nyújtott” és „éles” ritmus, legato is.

Ujjgyakorlatok a bal kéz ügyesítésére:

- A húrváltó készség fejlesztése
- Az ujjak nyújtása, csúsztatása

Zenei ismeretek:

- A kottaolvasás továbbfejlesztése
- A tempó és dinamikai jelzések ismerete
- Hangjegyértékek: nyolcad, triola, tizenhatod

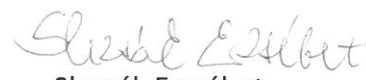
Edelény, 2019. december 16.

Mezei Gyula

tanár

és

Slezsák Erzsébet

mentor

